

Звіт
про стратегічну екологічну
оцінку Програми економічного
і соціального розвитку
Покровської міської
територіальної громади
Донецької області на 2022 рік

м. Покровськ
2021 рік

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Зміст та основні цілі змін до Програми економічного і соціального розвитку Покровської міської територіальної громади Донецької області на 2022 рік (далі – Програма, ПСЕР), її зв'язок з іншими документами державного планування (далі - ДПП)	4
2. Характеристика поточного стану навколишнього природного середовища та здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень), якщо ДДП не буде затверджений	6
2.1. Фізико-географічна характеристика території	7
2.2. Характеристика клімату і мікроклімату	7
2.3. Інженерно-геологічні процеси та явища	8
2.4. Стан атмосферного повітря	8
2.5. Стан поверхневих та підземних водних ресурсів	9
2.6. Стан ґрунтів	10
2.7. Стан рослин	10
2.8. Стан поводження з відходами	11
2.9. Демографічний показник	12
2.10. Аналіз захворюваності	14
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	18
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	21
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються Програми, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документу державного планування	22
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	23
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків, зумовлених реалізацією документа державного планування	25
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	25
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання змін до Програми для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	27
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	28
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію	29
Список використаних джерел	31

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Одним з інструментів забезпечення збалансованості Програма економічного і соціального розвитку Покровської міської територіальної громади на 2022 рік (далі – Програма) стало застосування в процесі її розроблення стратегічної екологічної оцінки (СЕО). СЕО – це системний і запобіжний процес, що здійснюється з метою аналізу потенційного впливу на довкілля документів стратегічного характеру, а також з метою інтегрування результатів оцінки в процес прийняття рішень.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування. Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки. З 12 жовтня 2018 року в Україні вступив в дію закон «Про стратегічну екологічну оцінку». Відповідно до ст. 2 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» цього закону з 1 січня 2020 року стратегічна екологічна оцінка повинна здійснюватися для програм економічного і соціального розвитку.

Проведення стратегічної екологічної оцінки (СЕО) застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проєкту документу державного планування, що передбачає визначення можливих негативних наслідків реалізації проєкту, розгляд в разі потреби можливих альтернатив реалізації цілей проєкту, визначення заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до проєкту документу державного планування.

1.Зміст та основні цілі Програми економічного та соціального розвитку Покровської міської територіальної громади Донецької області на 2022 рік, її зв'язок з іншими документами державного планування.

Програми економічного та соціального розвитку Покровської міської територіальної громади Донецької області на 2022 рік (далі - Програма) є документом державного планування місцевого рівня, яким визначаються пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку громади, підвищення стандартів життя населення шляхом розбудови інфраструктури, забезпечення якості та загальної доступності публічних послуг, підтримки ініціатив малого бізнесу та створення позитивного іміджу.

Головна мета Програми – забезпечення розвитку громади шляхом створення необхідних умов для структурних зрушень в економіці, ефективного використання внутрішнього природно-ресурсного потенціалу, підвищення зайнятості населення, формування позитивного іміджу як Покровської міської територіальної громади, так і області, забезпечення якості та загальної доступності публічних послуг, підвищення добробуту та стимулювання гармонійного розвитку населення.

Головними пріоритетами розвитку Покровської міської територіальної громади Донецької області у 2022 році визначено:

1. Оновлена, конкурентоспроможна економіка:

стимулювання високотехнологічного та інноваційного підприємництва;
вирівнювання диспропорцій на ринку праці, у тому числі підготовка кваліфікованих кадрів; стимулювання зайнятості населення;
впровадження заходів, спрямованих на подолання соціально-економічних наслідків COVID-19 в громаді;
сприяння розвитку малого та середнього підприємництва;
формування позитивного іміджу регіону;
створення умов для розвитку аграрного сектору та системи переробки сільгосппродукції;
налагодження транспортно-логістичного сполучення між населеними пунктами громади, області та іншими регіонами.

2. Якість життя та людський розвиток:

підвищення якості і доступності дошкільної та середньої освіти з урахуванням сучасних потреб;
створення умов для самореалізації молоді;
підвищення якості та доступності медичних послуг, посилення служби екстреної медичної допомоги;
впровадження заходів, спрямованих на обмеження поширення інфекційних захворювань (у тому числі COVID-19);
модернізація культурної та розбудова дозвілєвої інфраструктури з урахуванням вимог інклюзивності;
підтримка ефективного використання туристичного та курортнорекреаційного потенціалу;
створення умов для розвитку спорту.

3. Ефективне управління та безпека в умовах зовнішніх і внутрішніх викликів:

запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного та антропогенного характеру, мінімізація їх наслідків та підвищення ефективності реагування на них;
реалізація принципів верховенства права, створення безпечного середовища та забезпечення правопорядку, запобігання і подолання проявів корупції;
підвищення якості та доступності надання адміністративних послуг;
розвиток установ і закладів системи соціального захисту населення, наближення їх послуг до громадян;
стале забезпечення населення питною водою;
поліпшення житлових умов населення, в першу чергу найбільш вразливих верств (внутрішньо переміщених осіб, дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, багатодітних сімей та будинків сімейного типу тощо);

підтримка сільських територій;
розроблення містобудівної документації, документації із землеустрою територій громади з використанням ІТ-технологій.

4. Екологічна безпека та збалансоване природокористування:

ефективне вирішення питань, пов'язаних з екологічною безпекою громади, впровадження природоохоронних заходів, підвищення екологічної свідомості населення;
впровадження енергозберігаючих заходів у всіх галузях матеріального виробництва, соціальної сфери та житловому секторі;
підвищення ефективності управління традиційними енергетичними ресурсами;
підтримка використання альтернативної енергетики, у тому числі на комунальних підприємствах та бюджетних установах.

Основні інструменти реалізації визначених завдань та досягнення поставлених цілей:

заходи щодо забезпечення виконання завдань Програми за ключовими напрямками діяльності місцевих органів виконавчої влади, територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування;

регіональні цільові програми, розроблені та затверджені в установленому законодавством порядку. інвестиційні/інфраструктурні проекти, які:

відповідатимуть пріоритетам, визначеним в Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року, затверджених розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 17 лютого 2020 року № 147/5-20;

спрямовані на підвищення спроможності та співробітництво територіальних громад;
сприятимуть розвитку інфраструктури регіону.

Нормативно-правовою основою Програми є: закони України «Про засади державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про місцеві державні адміністрації», «Про військово-цивільні адміністрації»;

постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету» (із змінами).

З метою забезпечення цілісності системи планування регіонального розвитку проект Програми базуватиметься на положеннях програмних документів, які діють на державному та регіональному рівнях, а саме:

Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;

Національний план управління відходами до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2019 року №117-р;

Стратегія розвитку Донецької області на період до 2027 року та План заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року, затверджені розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 17 лютого 2020 року № 147/5-20;

Стратегія розвитку міста Покровська Донецької області на період до 2030 року, затверджена рішенням Покровської міської ради від **17 березня 2021 року № 8/7-1**;

регіональні природоохоронні програмами, серед яких:

Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки, затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 10.02.2018 № 1123/5-18;

Програма «Чисте повітря Донеччини 2018-2020 та прогноз до 2030 року», затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 28.12.2018 №1571/5-18;

Регіональна програма «Ліси Донеччини» на 2018-2022 роки, затверджена розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 08.10.2018 1212/5-18;

Регіональна програма формування та розвитку екологічної мережі в Донецькій області на період 2019-2022 роки, затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 19.03.2019 № 300/5-19;

Регіональна програма моніторингу стану довкілля в Донецькій області на період 2020-2024 роки, затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 13.01.2019 № 20/5-20;

Міжвідомча регіональна програма «Екологічна просвіта та інформування для сталого розвитку Донеччини на 2020-2025 роки», затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 13.01.2019 № 21/5-20;

інші доступні джерела інформації.

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості та органів виконавчої влади під час розроблення проєкту Програми.

В рамках проведення процедури стратегічної екологічної оцінки проєкту Програми економічного і соціального розвитку Покровської міської територіальної громади Донецької області на 2022 рік була розроблена Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки. З метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування було опубліковано на офіційних веб-ресурсах Покровської міської ради 27 жовтня 2022 року та надані повідомлення в засобах масової інформації: інформаційно-аналітичний щотижневик «Знамя Индустрии» № 43 (15211) від 27.10.2021 та газеті «Маяк» № 43 від 28.10.2021. Протягом встановленого періоду громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило. Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування також було надіслано відповідним підрозділам Донецької обласної державної адміністрації, що реалізують державну політику у сфері навколишнього природного середовища та охороні здоров'я. Зауваження та пропозиції Департаменту екології та природних ресурсів Донецької обласної державної адміністрації та Департаменту охорони здоров'я Донецької обласної державної адміністрації враховано у даному Звіті. Для аналізу у Звіті СЕО використані статистичні дані по м. Покровськ Донецької області та Донецької області тому, що Головним Управлінням статистики Донецької області інформація в розрізі Покровської міської територіальної громади Донецької області не передбачено.

Виконання Програми здійснюватиметься в межах реальних фінансових можливостей бюджетів усіх рівнів та за рахунок позабюджетних коштів.

Процедура СЕО дає можливість оцінити наслідки реалізації Програми на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, розробити заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків її здійснення.

2.Характеристика поточного стану навколишнього природного середовища та здоров'я населення та прогностичні зміни цього стану (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень), якщо ДДП не буде затверджений.

Покровська міська територіальна громада утворилася згідно з Перспективним планом формування територій громад Донецької області, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. №710-р. До складу Покровської міської територіальної громади увійшли 41 населений пункт, а саме: міста Покровськ та Родинське, смт. Шевченко, села Гришине, Лисівка, Гнатівка, Даченське, Зелене, новий Труд, Новопавлівка, Новоукраїнка, Ріг, Сухий Яр, Чунишене, Новоєлизаветівка, Котлярівка, Надеждинка, Пушкіне, Новотроїцьке, Жовте, Нововасилівка, Новоолександрівка, Новооленівка, Новопустинка, Успенівка, Перше Травня, Котлине, Троянда, Піщане, Вовкове, Звірове, Солоне, Срібне, Богданівка, Запоріжжя, Новоандріївка, Горіхове, Преображенка, Троїцьке, Українка, Ясенове.

2.1. Фізико-географічна характеристика території.

Покровська міська територіальна громада розташована в центральній частині Красноармійського вугленосного району, в степовій зоні південно-східної частини України на південно-західному крилі Донецького кряжу. Площа території територіальної громади – 513,6 км². Чисельність населення громади на 01.01.2021р. становить 83 388 осіб.

Адміністративним центром територіальної громади є місто Покровськ. Територією міста проходить автошлях Е50, М04. Відстані від міста автомобільними дорогами: Київ – 643 км, Краматорськ – 81 км, Дніпро – 183 км, Харків – 261 км, Запоріжжя – 201 км. У місті розташована однойменна вузлова залізнична станція на перетині ліній Дніпро — Ясинувата та Лозова — Рутченкове.

Покровська міська територіальна громада лежить у помірних широтах на відстані 180 км від моря, тому клімат тут помірно континентальний з недостатньою вологістю та посушливо - сухувійними явищами. Середньорічна температура повітря становить +7,9 С, найтепліший місяць — липень, найхолодніший — січень, за рік понад 180 теплих днів.

2.2. Характеристика клімату і мікроклімату.

Покровська міська територіальна громада розташована у зоні помірно-континентального клімату з часто посушливим літнім і помірно вологим зимовим періодами.

Середня тривалість без морозного періоду 160-200 днів і середньорічною температурою повітря 8...10 °С.

Середня місячна температура повітря змінюється в перебігу року від – 5-8 °С в січні до + 21-23 °С в липні. Середня температура повітря в 13 годин найспекотнішого місяця дорівнює + 26,8 °С.

Швидкість вітру, повторюваність перевищення якої складає 5 %, становить 12 м/с.

Найбільша повторюваність приземних інверсій спостерігається в літній нічній час. Вищий потенціал забруднення спостерігається в зимові місяці, коли інверсії мають найбільшу потужність і інтенсивність.

Річна сума опадів 522 мм. Розподіл опадів у році украй нерівномірне. Основна кількість опадів випадає в теплий період, з квітня по жовтень.

Метеорологічні характеристики і коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі за даними державної гідрометеорологічної служби у Донецькій області наведено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1 – Метеорологічні характеристики і коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Найменування характеристик	Величина
Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, А	200
Коефіцієнт рельєфу місцевості	1,0
Середня максимальна температура зовнішнього повітря найбільш жаркого місяця року, Т, 0С	26,8
Середня температура зовнішнього повітря найбільш холодного місяця, Т, 0С	- 9,1
Середньорічна роза вітрів, %:	
Пн	8,2
ПнСх	17,0
Сх	17,0
ПдСх	12,7
Пд	121,2
ПдЗ	11,6
З	12,4
ПнЗ	8,9

Швидкість вітру (за середніми багаторічними даними), повторення перевищення якої складає 5 %, U*, м/с	12,0
---	------

Забруднення приземного шару атмосфери в значній мірі залежить від метеорологічних умов. В окремі періоди, коли метеоумови сприяють накопиченню забруднюючих речовин в приземному шарі атмосфери, концентрація домішок може різко збільшуватися. Для вирішення цієї задачі необхідне завчасне прогнозування таких умов та своєчасне скорочення викидів забруднюючих речовин.

Ймовірний стан клімату, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Проект документу державного планування містить ряд заходів, виконання яких дозволить пом'якшити вплив на клімат на місцевому рівні, але виконання цих заходів не дозволить знизити вплив на клімат глобально. Тому можна зробити висновок, що у разі незатвердження документа державного планування вплив на клімат на загально-регіональному та національному рівнях залишиться без змін.

2.3. Інженерно-геологічні процеси та явища.

У геолого-структурному відношенні громада відноситься до Красноармійського вугленосного району на південно – західному крилу Донецького кряжу, одного з головних тектонічних елементів Донбас – Кальміус – Торецької улоговини, на західному схилі вододільної височини між річками Дніпро і Сіверський Донець.

Рельєф являє степову рівнину, розчленовану яружно-балковою мережею балок Родинської і Синної. Абсолютні відмітки коливаються в межах міста від 210 м на вододілі до 150 м – у заплаві ярів та балок.

В межах району підземні води приурочені до кам'яновугільних, палеогенових, неогенових і четвертинних відкладень. Водонесний горизонт в кам'яновугільних відкладеннях приурочений до тріщинуватих піщаників і вапняків, а в зоні вивітрювання водонесіями іноді є сланці (аргіліти).

У геоморфологічному відношенні виділяють вододільні плато і схили балок, а також тальвеги балок і ярів. Вододільні плато і схили балок складені в основному четвертинними делювіальними жовто-бурими суглинками та являють собою території, придатні для забудови. У тальвегах балок і районах розвитку ярів будівництво не рекомендується через високе стояння ґрунтових вод, а також можливих зсувів.

2.4. Стан атмосферного повітря.

Основними джерелами шкідливих викидів в атмосферу є відвали шахт даного регіону, промислові підприємства, котельні, пічні установки житлових будинків і автотранспорт, що рухається місцевими автошляхами.

На території МТГ основними джерелами забруднення атмосферного повітря є підприємства вугільної промисловості ПРАТ «ШУ «Покровське», ДП ВК «Краснолиманська», ТОВ «Краснолиманська», ПАО «КДЗ», викиди від автомобільного транспорту.

Якість атмосферного повітря в Покровській МТГ залежить від обсягів викидів забруднюючих речовин від двох основних джерел забруднення – стаціонарних і пересувних.

За публічною інформацією Головного управління статистики у Донецькій області обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення міста Покровськ складає:

рік	2017	2018	2019	2020
тис. т	90,84	66,83	53,76	75,47

Характеризуючи стан атмосферного повітря, необхідно відзначити деяке його поліпшення та стабілізацію рівнів забруднення протягом 2017-2019 років, адже багато промислових підприємств знизили свою потужність, а деякі взагалі зупинили роботу. У 2020

році спостерігається незначне збільшення викидів по відношенню до 2019 року, що пов'язане з нарощуванням потужності промислових підприємств і переходом з газу на альтернативні види палива (зокрема, на вугілля різних марок). Найпоширенішими забруднюючими речовинами у викидах є пил, діоксид та інші сполуки сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю.

Основними забруднювачами повітря міста є підприємства видобувної та переробної промисловості. Усі підприємства працюють згідно із затвердженими дозволами на викиди.

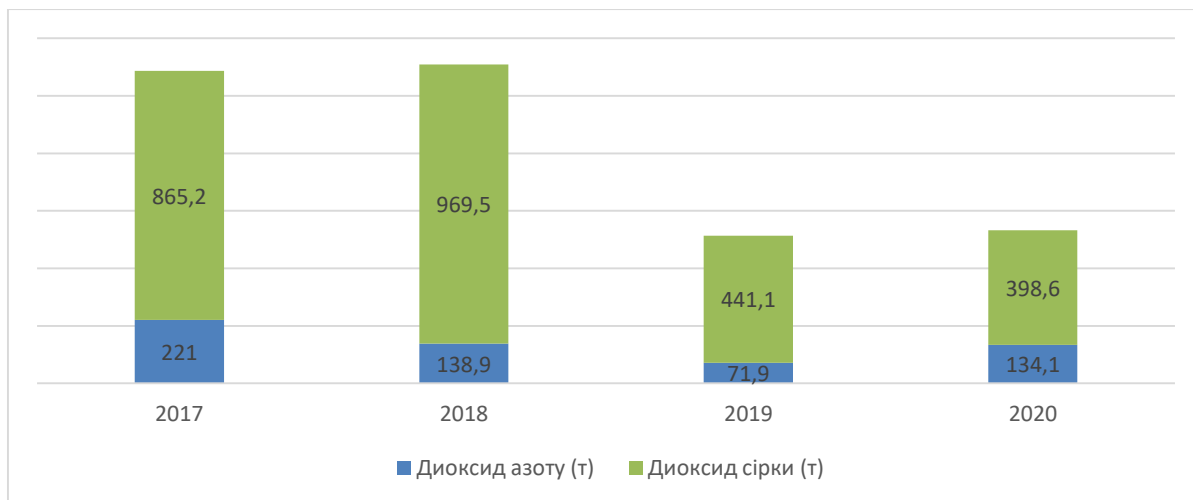

Рис. 1. Динаміка викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по місту Покровськ протягом 2017-2020 років.

Ймовірний стан атмосферного повітря, якщо проєкт ДДП не буде затверджено.

Проєктом передбачені заходи спрямовані на покращення атмосферного повітря у місті. Такими заходами є ремонт застарілого обладнання на підприємствах, озеленення міста та проведення моніторингу атмосферного повітря. У випадку, якщо проєкт програми не буде затверджений, а заходи спрямовані на покращення стану атмосферного повітря не будуть реалізовані, стан атмосферного повітря ймовірно залишатиметься на рівні сучасних показників.

2.5. Стан поверхневих та підземних водних ресурсів.

Гідрографія території представлена струмками та водотоками, які протікають на дні ярів. Грунтові води в заплавах балок залягають на глибині від 0,5 до 3 м на плато і схилах – вище 10 м.

В основі четвертинного покриву залягають піски і глини третинного віку, а також піщано-глинисті сланці карбону. Там, де суглинки підстилаються глинами, можливий розвиток «верховодки», що в періоди інтенсивного танення снігів і рясних опадів, може досягати високого рівня. Грунтові води на території плато і схилах до глибини 6-10 м відсутні.

Заплави балок і ярів складені в основному алювіальними відкладеннями – пісками, глинами, мулами, делювіальними суглинками прилеглих схилів. Рівень ґрунтових вод на цих територіях 0,5-3,0 м від поверхні землі.

Водопостачання Покровської МТГ здійснюється із системи «Вода Донбасу» КП «Компанія «Вода Донбасу».

Покупна вода використовується для потреб питного, промислового і комунально-побутового призначення.

Із розподільчої мережі 17 підвищувальних насосних станції (далі – ПНС) подають воду безпосередньо споживачам. Обсяг подачі води 11,65 тис.м³/добу.

Питна вода подається в місто споживачу цілодобово відповідно до ДСанПІН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною». Контроль за якістю води здійснює акредитована лабораторія КП «Покровськводоканал».

На балансі КП «Покровськводоканал» знаходяться:

- 314,3 км водопровідних мереж, знос яких складає 41,3%;
- водопровідні насосні станції – 17 од.;
- 142,7 км каналізаційних мереж, знос мереж – 57,6%;
- каналізаційні насосні станції – 8 од.

Очисні споруди в місті відсутні. Схема каналізації м. Покровська та м. Родинське являє собою перекачування стічних вод по напірним колекторам за допомогою каналізаційних насосних станцій на очисні споруди м. Мирноград.

Ймовірний стан водних ресурсів, якщо зміни якщо проєкт ДДП не буде затверджено.

Програмою передбачено заміну застарілого обладнання комунальних каналізаційних систем, контроль стану поверхневих вод. У випадку, якщо проєкт Програми не буде затверджений, а заходи не будуть здійснені, то стан водних об'єктів та якість питної води залишиться на такому самому рівні.

2.6. Стан ґрунтів.

Ґрунтовий покрив території, що досліджується, достатньо одноманітний. Згідно даних офіційного веб-порталу Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру «Публічна кадастрова карта» в межах проєктної території поширені чорноземи звичайні малогумусні (шифр 54).

Відповідно до даних Донецької філії державної установи «Інститут охорони ґрунтів України» наявність в ґрунті важких металів, залишків пестицидів та радіонуклідів в Донецькій області на природному рівні та не перевищує ГДК, але це не відображає стан ґрунтів у безпосередній близькості до місць видалення побутових відходів.

Основними джерелами забруднення ґрунтів території є підприємства та побутові відходи. У випадку несвоєчасного збирання та утилізації сміття можливе локальне бактеріологічне та механічне забруднення ґрунтів. Вторинним джерелом негативного впливу на ґрунт є забруднення атмосферного повітря.

Розробка вугільних родовищ у Донбасі створила велике навантаження і призвела до значного нагромадження негативних факторів, що впливають на навколишнє природне середовище.

Вплив гірничих робіт на навколишнє середовище пов'язаний з багаторічним нераціональним використанням природних ресурсів із застосуванням застарілих технологій і характеризується наступним: активізацією деформацій земної поверхні, утворення провалів; зсувами зон активного газовиділення, неконтрольованим метановиділенням; порушенням гідрологічного режиму, підтопленням територій; забрудненням водного і повітряного басейнів, негативним впливом породних відвалів; знищенням ґрунтового і рослинного покриву на територіях, значно більших, ніж земельні відводи підприємств.

Земельний фонд Покровської міської ради складає 51,37 тис. га, в тому числі: 45,2 тис. га сільськогосподарських угідь, з них ріллі – 38,56 тис. га.

Одним з головних факторів ґрунтоутворення є рослинництво.

Ймовірний стан земельних ресурсів та ґрунту, якщо проєкт ДДП не буде затверджено.

У випадку, якщо проєкт ДДП не буде затверджений, а заходи не будуть реалізовані, стан земельних ресурсів на території громади більш ймовірно залишатиметься на рівні сучасних показників.

2.7. Стан рослин.

Найбільшій антропогенній трансформації зазнали ділянки видобування корисних копалин, де утворились відвали порід, та місця видалення відходів.

На території населеного пункту зелені насадження є найважливішим елементом формування міського середовища, фактором, що має велике значення в санітарно-гігієнічному, архітектурно-планувальному і соціальному відношенні. Зелені насадження потребують інвентаризації та відповідного догляду. Важливим питанням є забезпечення догляду зелених насаджень на прибудинкових територіях житлових масивів, впродовж вулиць і доріг міста, створення ландшафтно-рекреаційних зон.

Зелена зона громади представлена об'єктами загального користування (парки, сквери, лісопарки), обмеженого користування (насадження на територіях об'єктів громадського та іншого призначення), спеціального призначення (насадження вздовж вулиць та санітарно-

захисні насадження). Важливу роль в догляді за зеленими насадженнями відіграє полив дерев, кущів, квітників і газонів.

Рослинність м. Покровськ представлена зеленими насадженнями загального користування загальною площею 72 га, що складає 10,0 м² на 1 людину.

Ймовірний стан рослинного та тваринного світу, якщо проєкт ДДП не буде затверджено.

З метою охорони природних ресурсів та їх раціонального використання в проєкті ДДП визначено за необхідне виконання ряду пріоритетних завдань у цьому напрямку, які враховують існуючі природні території. Виконання заходів Програми не спричинятиме додаткове техногенне навантаження на об'єкти тваринного та рослинного світу на території громади.

2.8. Стан поводження з відходами.

Масштабність ресурсовикористання і гірничодобувної спеціалізації економіки громади сприяють значному утворенню і накопиченню відходів виробництва. Хоча певна частина відходів у процесі виробництва переробляється і використовується в якості вторинних ресурсів, переважна їх кількість накопичується у відвалах.

Утворення (відходів т):	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
I-IV класів небезпеки - всього	10 393,2	34 334,0	262 387,0	983455,9
у тому числі I-III класів небезпеки	396,5	841,4	758,0	568,8
Загальний об'єм відходів, накопичених протягом експлуатації (т):				
I-IV класів небезпеки - всього	2563885 4,9	7520497 3,0	62434889, 8	62587528 ,6
у тому числі I-III класів небезпеки	-	-	-	-

Утворення та накопичення відходів, т.

Динаміка утворення та утилізації відходів I-IV класів небезпеки в м. Покровськ, згідно з публічною інформацією Головного управління статистики у Донецькій обл. (рис.2.)

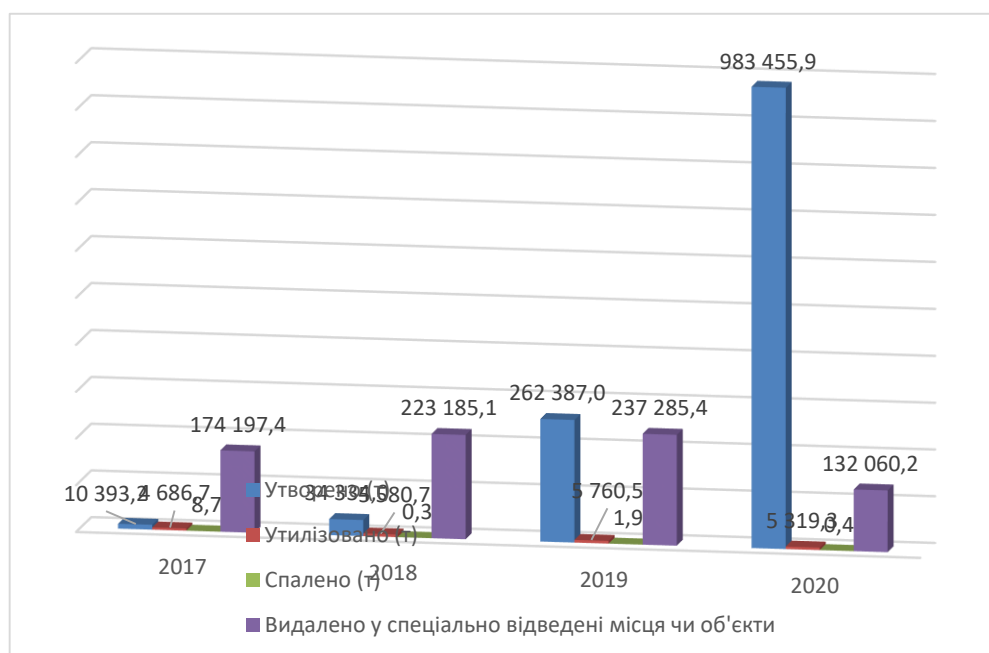

Рис.2 Динаміка утворення та утилізації відходів I-IV класів небезпеки в місті Покровськ.

У 2020 році спостерігається збільшення утворення відходів по відношенню до 2019 року, що пов'язане зі створенням Покровської міської територіальної громади.

У населених пунктах Покровської міської територіальної громади тверді побутові відходи збираються в збірники (контейнери, пакети, мішки) і вивозяться на полігон ТПВ. Збір та видалення твердих побутових відходів здійснюється транспортом Комунального підприємства «Багатогалузеве комунальне підприємство» м. Покровськ на підставі укладеної угоди.

На території громади знаходиться полігон твердих побутових відходів (ТПВ). Земельну ділянку, на якій розташований полігон, надано в оренду на 49 років ФОП Лейко Л.

Полігон твердих побутових відходів експлуатується з 1974 року. Паспортизація полігону ТПВ проведена у 2005 році (паспорт №120, від 10.08.2005).

Розміщення твердих побутових відходів проводиться за технологією складування. Площа полігону 12,7 га. Розрахунковий обсяг видалення відходів 1 374 860 тонн, загальний об'єм накопичених відходів – 1 225 033 тонн. Щорічний обсяг надходження відходів на полігон складає близько 45 294 тонн ТПВ.

Зібрані відходи на території громади систематичне не сортуються та не переробляються. Часткове вилучення ресурсоцінних компонентів (пластикова тара) та їх подальша переробка відбувається робітниками КП «Донецький регіональний центр поводження з відходами» обласного підпорядкування.

На території громади загальна кількість контейнерних майданчиків складає 170 одиниць, на яких встановлено 215 контейнерів об'ємом 1,1 м³, 350 контейнерів об'ємом 0,75 м³ для змішаного збору твердих побутових відходів та 36 контейнерів об'ємом 7 м³ для крупногабаритного сміття. Всі сміттєзбиральні майданчики мають тверде покриття та огорожу.

Обслуговування підприємств, організацій та приватних підприємців здійснюється на підставі договорів на вивіз ТПВ, по фактичному накопиченню, та укладанню договорів на розміщення відходів.

Рівень охоплення населення послугами з вивезення ТПВ – 100%.

Тарифи на вивезення ТПВ враховують усі операції поводження з ТПВ (збирання, перевезення, захоронення на полігоні).

Ймовірний стан поводження з відходами, якщо проєкт ДДП не буде затверджено.

Проєктом передбачено придбання обладнання для збору побутових відходів. У випадку, якщо проєкт ДДП не буде затверджений, а заходи не будуть реалізовані, стан поводження з відходами на території громади більш ймовірно залишатиметься на рівні сучасних показників. Розвиток системи поводження з відходами є одним із першочергових завдань органів влади у сфері охорони навколишнього природного середовища. Очікується, що їх реалізація забезпечить досягнення екологічних стандартів в сфері поводження з відходами і на місцевому рівні.

2.9. Демографічний показник.

Чисельність населення Покровської МТГ

№ з/п	Найменування населених пунктів, що входять до Покровської МТГ	Чисельність населення станом на 1 січня 2020 року
1.	місто Покровськ	61161
2.	місто Родинське	9948
3.	с/п Шевченко	1682
4.	село Богданівка	20
5.	село Вовкове	17
6.	село Гнатівка	111
7.	село Горіхове	302
8.	село Гришине	1714
9.	село Даченське	139
10.	село Жовте	78

11.	село Запоріжжя	181
12.	село Звірове	788
13.	село Зелене	164
14.	село Лисівка	607
15.	село Новий Труд	56
16.	село Новоандріївка	49
17.	село Нововасилівка	269
18.	село Новоєлизаветівка	468
19.	село Новоолександрівка	103
20.	село Новооленівка	94
21.	село Новопавлівка	350
22.	село Новотроїцьке	467
23.	село Новоукраїнка	26
24.	село Піщане	239
25.	село Преображенка	43
26.	село Ріг	179
27.	село Солоне	118
28.	село Срібне	427
29.	село Сухий Яр	180
30.	село Троїцьке	201
31.	село Троянда	94
32.	село Українка	59
33.	село Успенівка	311
34.	село Яснове	246
35.	селище Котлине	339
36.	селище Котлярівка	77
37.	селище Надеждинка	246
38.	селище Новопустинка	71
39.	селище Перше Травня	531
40.	селище Пушкіне	146
41.	селище Чунишине	87
Всього:		82388

Демографічна ситуація, яка склалась на території громади, на теперішній час є типовою в Донецькому регіоні. Зменшення чисельності населення перш за все пов'язано з від'ємним природним та міграційним приростом населення, загостренням незбалансованості в співвідношенні між чоловіками та жінками, диспропорції вікових груп, що є стримуючим фактором у режимі відтворення населення, поступово призводить зростання демографічного навантаження на суспільство, а також економічною кризою, трудовою міграцією, бойовими діями на тимчасово окупованій території України.

За інформацією Головного управління статистики у Донецькій області по м.Покровськ впродовж останніх років спостерігався від'ємний природний приріст населення (перевищенням смертності над народжуваністю) (рис.3).

Природний рух населення м. Покровська Донецької області у 2015-2019 роках

Роки	Кількість живонароджених, осіб	Кількість померлих, осіб	Природний рух, скорочення (-), осіб
2015	623	1193	-570
2016	584	1152	-568
2017	556	1101	-545
2018	501	1184	-683
2019	427	1085	-658
2020	437	1260	-823

Рис.3 Динаміка природного руху населення по м.Покровськ

При цьому проблема полягає не стільки в зменшенні кількості населення скільки в його якості. Тобто відбувається поступове старіння населення, яке є характерною рисою більшості європейських країн, підвищується рівень його інвалідизації, погіршується загальний стан здоров'я населення та ін.

Сприяє такій ситуації і стан навколишнього оточуючого середовища, адже зростання кількості випадків інтоксикації пов'язаної з проживанням на забруднених промисловими підприємствами територіях, потрапляння солей важких металів в ґрунти, забруднення атмосферного повітря, погіршення якості питної води все це негативно впливає на якість здоров'я населення інше надмірне антропогенне навантаження на об'єкти навколишнього середовища носить подекуди просто катастрофічний характер та негативно впливає на відтворення популяції в цілому.

2.10. Аналіз захворюваності населення.

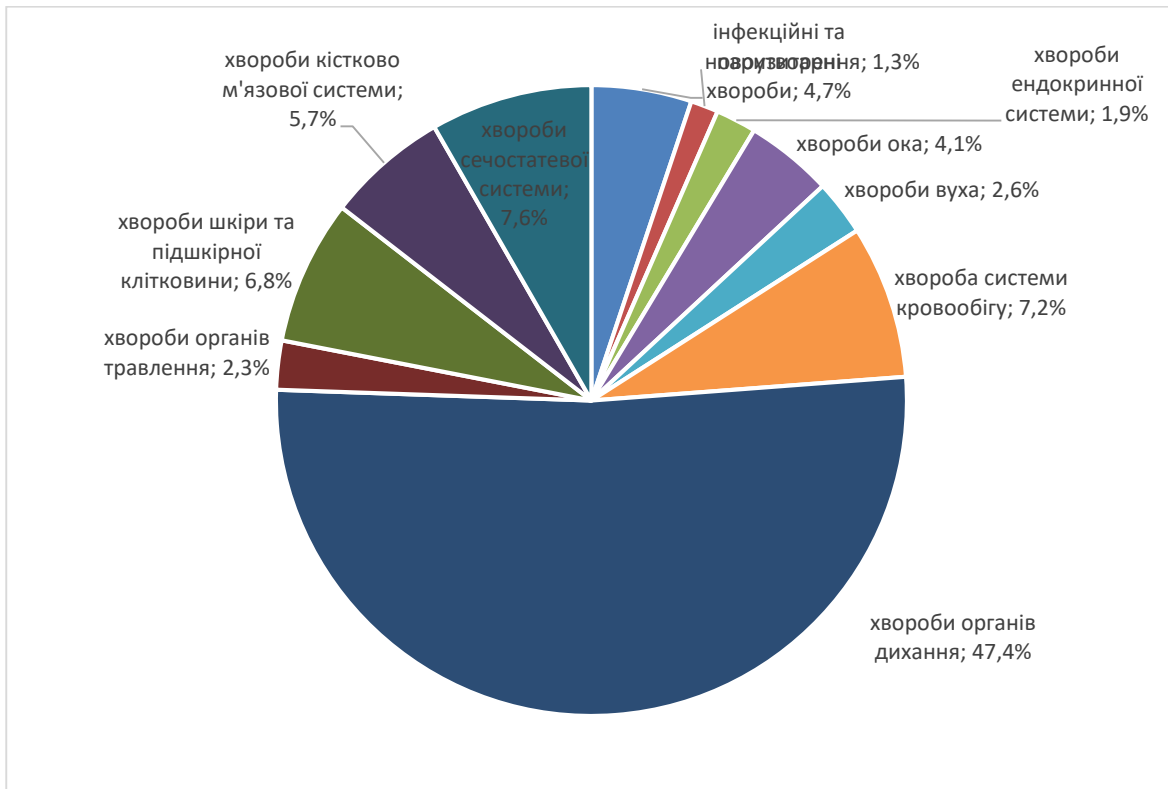
Потрапляння забруднюючих речовин в організм людини до органів дихання та травлення викликає ризик розвитку їх хвороби. До складу пилу можуть входити особливо небезпечні частинки, такі як свинець, кадмій, ртуть, діоксини. На населення, що мешкає поблизу промислових підприємств, можуть мати вплив сполуки речовин, що утворюються в результаті технологічних процесів.

Серед хвороб, які можуть мати відношення до забруднення довкілля, слід виділити хвороби органів дихання, захворювання на хронічний бронхіт та астму, а також інфекційні захворювання, новоутворення та хвороби систем кровообігу.

В цілому по Покровській МТГ показники стану здоров'я та рівня захворюваності відповідають загальнодержавним.

Захворюваність населення м. Покровська%

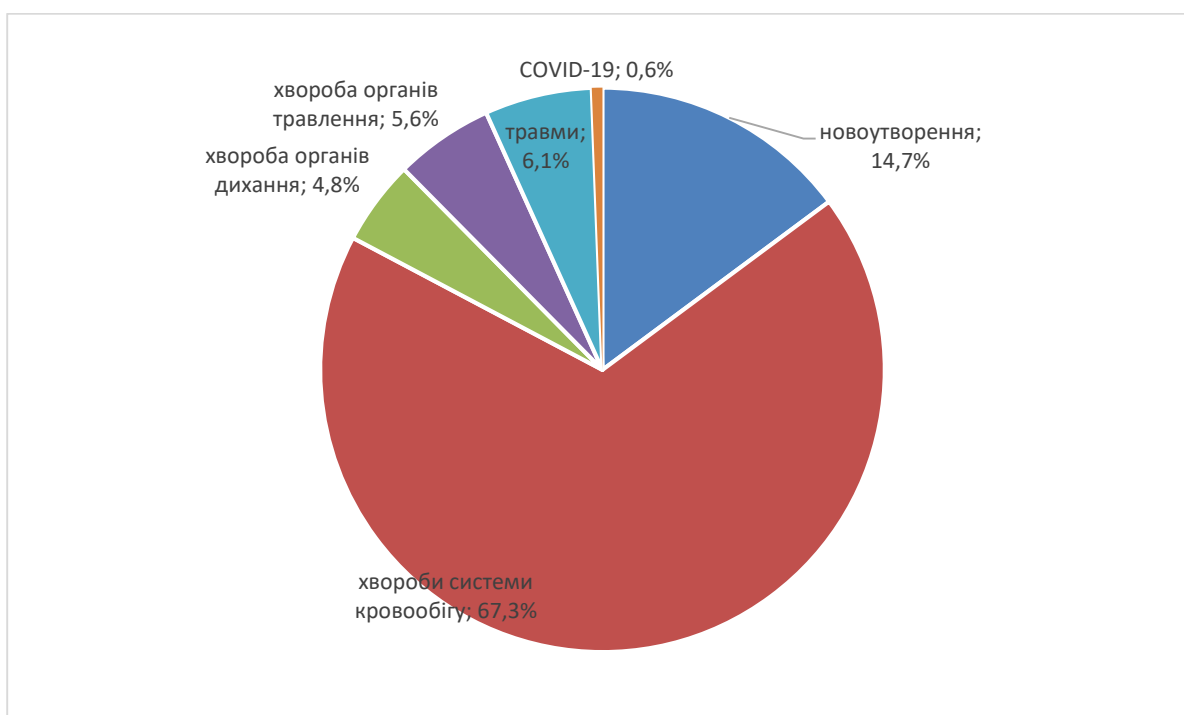
- 1 місце – хвороби органів дихання – 47,4%
- 2 місце – хвороби сечостатевої системи – 7,6%
- 3 місце - хвороби системи кровообігу – 7,2%

Захворюваність і смертність від хвороб системи кровообігу становлять одну із провідних проблем сучасної системи охорони здоров'я. На відміну від провідних країн світу, хвороби системи кровообігу в Україні протягом останніх десятиліть продовжують зростати і залишаються важливою медико-соціальною проблемою.

Смертність населення м. Покровська

- 1 місце – хвороби системи кровообігу - 67,3%
- 2 місце – новоутворення (онкологія) – 14,7%
- 3 місце – хвороба органів дихання – 4,8%
- 4 місце – хвороби органів травлення – 5,6%

Низка досліджень вказує на негативний вплив екологічних чинників на розвиток серцево-судинної патології: незадовільний стан довкілля, забруднення хімічними, фізичними та біологічними чинниками повітря, ґрунту і води, а такі сполуки як формальдегід, фенол, діоксид азоту та оксид вуглецю стимулюють розвиток атеросклерозу коронарних артерій.

Серед причин, що пов'язані з впливом екології на стан здоров'я населення та які можуть викликати хвороби органів травлення, є антропогенне забруднення поверхневих вод і суші, радіоактивні локальні забруднення, утворення токсичних речовин у результаті вторинних реакцій, нагромадження на поверхні суші стабільних шкідливих і отруйних речовин, здатних до переносу в харчових ланцюгах.

На сучасному етапі стан здоров'я населення громади характеризується значною поширеністю хронічних хвороб та соціально небезпечних захворювань. Високими залишаються рівні інвалідності та смертності при короткій середній тривалості життя. На здоров'я і відтворення населення негативно впливають якісні показники життя, забруднення довкілля, незадовільні умови праці, поширення інфекційних і паразитарних захворювань, недостатній контроль за якістю та вживанням лікарських засобів і біологічно активних домішок, тютюнокуріння.

На території громади функціонує Управління соціального захисту населення Покровської міської ради.

Основним завданням Управління є забезпечення реалізації державної соціальної політики у сфері соціального захисту населення. Одним з пріоритетним напрямків соціального захисту населення є допомога людям, які знаходяться у важкому життєвому становищі, опинилися у критичній ситуації, кому сьогодні найважче. На сайті кожен громадянин має можливість ознайомитись з діяльністю Управління, отримати інформацію щодо видів державної соціальної допомоги, компенсацій, пільг.

SWOT-аналіз

Для визначення найгостріших проблем та реальних можливих шляхів їх вирішення на рівні місцевої влади доцільно провести SWOT-аналіз.

SWOT – аналіз Покровської МТГ проведено з урахуванням стану та тенденцій екологічного розвитку регіону, актуальних проблемних питань галузей екології, біорізноманіття та охорони здоров'я.

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вдала транспортна розв'язка 2. Наявність залізничної станції 3. Розвинена добувна промисловість 4. Наявність комплексу індустріальних підприємств (металургійні, будівельні тощо). 5. Наявність корисних копалин (вугілля, метан, пісок, глина) 6. Наявність ділянок виробничого призначення (умовно вільних). 7. Розвинена роздрібна торгівля. 8. Підтримка МСБ міською владою. 9. Освітня база всіх рівнів. 10. Науковий потенціал (ДНТУ). 11. Індустріальна історична та культурна спадщина, зокрема, творчість Леонтовича («Щедрик»). 12. Забезпеченість трудовими ресурсами. 13. Активність, креативність громади. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обмежене залізничне сполучення. 2. Монопрофільність громади. 3. Відсутність якісних робочих місць у не добувних галузях. 4. Незадовільний менеджмент на комунальних підприємствах, що впливає на їх продуктивність. 5. Відсутність системи моніторингу довкілля. 6. Низький рівень впровадження енергоефективних технологій. 7. Застаріла інженерна інфраструктура міста та неналежна дорожньо-транспортна інфраструктура. 8. Неналежний благоустрій міста. 9. Відсутність комунального об'єкту поводження з відходами (полігон ТПВ в приватній власності). 10. Мало підприємців, що є виробниками. 11. Відсутність системи підтримки стартапів. 12. Мало приміщень для оренди МСБ. 13. Нерозвинена інфраструктура переробки, зберігання та збуту плодоовочевої продукції. 14. Недостатньо місць для розміщення туристів. 15. Наявність пасивних людей.

Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Використання системи підготовки персоналу у ВУЗі (ДНТУ). 2. Використання розвиненої банківської сфери для бізнесу. 3. Зовнішнє міжнародне позитивне сприйняття теми «Щедрика». 4. Зовнішня фінансова допомога (гранти, інвестиції тощо). 5. Попит на с.г. продукцію (для розвитку АПК). 6. Попит на використання ресурсів громади (сировинних природних та антропогенних). 7. Розвиток і удосконалення технологій знешкодження, переробки, утилізації та іншого використання відходів. 8. Запровадження використання альтернативних джерел енергії. 9. Раціональне використання території. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Активізація воєнних бойових дій на сході країни, наближення лінії зіткнення до міста. 2. Незадовільний стан довкілля, подальше його погіршення, як наслідок, високий рівень захворювань та демографічні проблеми. 3. Ставки кредитів зависокі. 4. Відтік трудового населення, молоді та кваліфікованих фахівців у розвинені міста в Україні та за кордоном. 5. Законодавство недосконале – тіньовий бізнес та високий рівень корупції.

Сильні сторони громади, в тому, що на території громади розташовані значні поклади розвіданих корисних копалин. В громаді багато робочої сили, працьовиті люди. Наявні визначні історичні місця, культурна спадщина різних часів. Значна кількість земельного фонду – родючий чорнозем. Комфортний клімат. Територія громади може бути інвестиційно привабливою. Головною задачею є покращення екологічної ситуації, проведення реконструкцію водопостачання.

Слабкі сторони громади - Екстенсивна розробка корисних копалин та експорт необробленої сировини. Найвище в Україні навантаження на біосферу. Високий ступінь залежності водопостачання від єдиного джерела – р. Сіверський Донець і єдиної системи транспортування – каналу Сіверський Донець –Донбас. Залежність якості джерела питного водопостачання. Наявність деградованих земель. Наявність небезпечних і шкідливих виробництв, накопичення токсичних промислових відходів. Погіршення інженерно-геологічного стану територій внаслідок закриття вугільних шахт. Руїнація та пошкодження значної кількості екологічних об'єктів внаслідок ООС. Проблеми у сфері поводження з відходами. Заморожені державні програми підтримки вугільної промисловості. Застаріла житлова інфраструктура. Високий рівень професійних захворювань. Наближеність до зони розмежування.

Можливості - Розвиток відновлювальної енергетики. Децентралізація влади в Україні і створення МТГ. Діяльність проєктів міжнародної допомоги, які підтримуватимуть реформи в Україні. Завершення бойових дій та відновлення територіальної цілісності області. Розвиток зеленої економіки. Використання енергозберігаючих технологій за умови можливості залучення інвестицій в сферу ЖКГ. Створення умов для залучення інвестицій та впровадження інноваційно-креативних технологій. Модернізація паливно-енергетичного комплексу шляхом впровадження сучасних технологій видобутку та газифікації вугілля в несприятливих умовах, а також використання шахтного простору для акумулюючих можливостей когенерації електроенергії в моменти пікових навантажень. Залучення міжнародної допомоги (пільгові позики, гранти, консультації, бюджетна підтримка, освітні і культурні програми). Залучення державної фінансової підтримки розвитку об'єднаних територіальних громад на формування їхньої інфраструктури.

Загрози - Розгортання військових дій на Сході України. Рецесія світової економіки. Коливання цін на світових енергетичних ринках. Глобальні зміни клімату. Продовження стану невизначеності ООС на території області, що підвищує рівень небезпеки. Зниження інвестиційної привабливості та відтік інвесторів. Загроза санітарно епідеміологічної, екологічної і техногенної катастроф. Відток працездатного населення в інші регіони України та закордон.

Результати SWOT-аналізу свідчать про те, що громада матиме перевагу слабких сторін над сильними, але при цьому зовнішні можливості для розвитку в цілому

переважають над загрозами.

При гіпотетичному «нульовому» сценарії, якщо Програма не буде затверджена, подальший стабільний розвиток Покровської МТГ є проблематичним. А саме, всі передбачені заходи не будуть комплексними, інтегрованими та ефективними, адже інерційний характер розвитку ситуації в економіці та соціальному житті громади сприятиме накопиченню екологічних проблем, серед яких значна амортизація комунального обладнання та незадовільний стан інфраструктури, що можуть нести загрози техногенного характеру. Більш того, може виникнути кумулятивний ефект з проблем, що ускладнить існуючу екологічну ситуацію. Особливу загрозу становитиме проблема накопичення та утилізації твердих побутових та промислових відходів, будівництва небезпечних об'єктів та підприємств, викиди яких можуть погіршити якість атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод, ґрунтів, а це, в свою чергу, може підвищити ризик виникнення новоутворень і хвороб органів дихання в населення, призвести до зниження біорізноманіття тощо. Це може призвести до погіршення соціально-економічної та екологічної ситуації і як наслідок може відобразитися на умовах життя та здоров'ї населення громади.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Програма економічного і соціального розвитку Покровської міської територіальної громади Донецької області на 2022 рік визначає пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку, враховує екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного, стабільного соціально-економічного розвитку Покровської МТГ та підвищення якості життя населення.

Вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення, при впровадженні заходів може мати тільки позитивні наслідки.

Реалізація заходів Програми при існуючому стані дозволяє покращити соціально-економічні умови життя і діяльності громади. Ймовірні наслідки для довкілля від реалізації Програми зведені в таблиці.

Ймовірні наслідки для довкілля від реалізації Програми

Ймовірні наслідки	Негативний вплив			Пом'яшення існуючої ситуації
	так	ймовірно	ні	
<i>Повітря</i>				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			+	+
2. Збільшення викидів забруднюючих від пересувних джерел			+	
3. Погіршення якості атмосферного повітря			+	
4. Появу джерел неприємних запахів			+	
5. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+	
<i>Водні ресурси</i>				
6. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			+	+
7. Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти			+	
8. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			+	

9. Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			+	
10. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			+	+
11. Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			+	
12. Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод			+	
13. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму озер та річок міста			+	
14. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів			+	
15. Забруднення підземних водоносних горизонтів			+	
Відходи				
16. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів			+	+
17. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			+	+
18. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			+	
19. Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			+	
20. Утворення або накопичення радіоактивних відходів			+	
Земельні ресурси				
21. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			+	
22. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			+	
23. Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			+	
24. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			+	
25. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад			+	
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
26. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			+	
27. Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому			+	
28. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			+	
29. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			+	
30. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			+	

31. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля			+	+
Населення та інфраструктура				
32. Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			+	+
33. Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі			+	
34. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків			+	+
35. Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			+	
36. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги			+	+
37. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+	
Екологічне управління та моніторинг				
38. Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			+	
39. Погіршення екологічного моніторингу			+	
40. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			+	
41. Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+	
Інше				
42. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			+	
43. Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу			+	
44. Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії			+	
45. Суттєве порушення якості природного середовища			+	
46. Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			+	
47. Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей			+	

На основі оцінок, представлених в таблиці, можна зробити такі висновки, щодо ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Програми:

атмосферне повітря – позитивний вплив, а саме: реалізація завдань, спрямованих на здійснення моніторингу, оцінки та управління якістю атмосферного повітря, проведення заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища, знос аварійних та сухотілих зелених насаджень, висадка дерев, кущів, влаштування квітників та газонів; заміна рукавних фільтрів ПрАТ «КДЗ», модернізація, реконструкція і наладка паливо-використовуючого обладнання котелень призведе до зниження викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та покращення його стану.

водні ресурси – *позитивні наслідки*: реконструкція каналізаційних насосних станцій Покровської МТГ, виготовлення проектно-кошторисної документації з будівництва ПНС, утримання і поточний ремонт зливової каналізації, повторне використання зворотних вод ДП «ВК «Краснолиманська» дозволять знизити рівень забруднення поверхневих вод;

відходи – *позитивні наслідки* за рахунок придбання обладнання для збору побутових відходів, контроль за безпечним видаленням відходів, економія матеріальних ресурсів ДП «ВК «Краснолиманська» (повторне використання матеріалів);

земельні ресурси – *наслідки позитивні*, а саме: ліквідації несанкціонованих звалищ ТПВ,;

біорізноманіття – *наслідки позитивні*, а саме: покращення фітосанітарного стану території громади за рахунок знищення карантинного бур'яну; зниження чисельності бродячих і безпритульних тварин; озеленення територій населених пунктів спрямовані на збільшення зелених насаджень і покращення стану біорізноманіття;

населення та інфраструктура – *наслідки позитивні*: поліпшення санітарно-епідеміологічної та санітарно-епізоотичної ситуації на території Покровської ТГ; поточний ремонт доріг та тротуарів; ремонт мереж водопроводу та зливової каналізації, негативний вплив на стан здоров'я чи захворюваність населення не очікується.

інше - модернізація газового обладнання, технічне переоснащення насосних станцій, реконструкція теплових мереж з метою економії природного газу, електроенергії і теплової енергії спрямовані на економію ресурсів та ефективно їх використання.

При впровадженні заходів Програми, у порівнянні із існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення. Реалізація багатьох заходів та пріоритетів Програми має призвести до покращення екологічної ситуації та стану здоров'я населення. Програма не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.

Завдання програми економічного і соціального розвитку Покровської МТГ на 2022 рік не несуть прямої шкоди.

Основні завдання передбачають модернізацію промислового комплексу; розвиток житлово-комунального господарства та транспортної інфраструктури; екологічне оздоровлення; енергозбереження; розвиток гуманітарної та соціальної сфер.

Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій можуть бути під час ведення будівельних робіт. Прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території, та оцінка таких ризиків, буде відбуватися з дотриманням вимог чинного законодавства за встановленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки згідно із законами України "Про стратегічну екологічну оцінку", "Про оцінку впливу на довкілля", а також Законом України "Про природно-заповідний фонд".

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються, в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон. Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень вже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик.

Однак у рамках СЕО не обов'язково доводити прямий зв'язок між здоров'ям населення та впливом об'єктів інфраструктури населеного пункту. Достатньо виявити можливі ризики для здоров'я населення.

Під час розробки звіту про стратегічну екологічну оцінку були визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

Основними екологічними проблемами в процесі реалізації Програми економічного і

соціального розвитку Покровської міської ТГ на 2022 рік, з якими стикається громада, є:

1. Екологічні наслідки від діяльності вугільних підприємств:
 - забруднення атмосферного повітря викидами;
 - накопичення великої кількості промислових відходів;
 - скидання шахтних вод;
 - деформація земельної поверхні;
 - утворення провалів;
 - неконтрольоване метановиділення;
 - підтоплення територій;
 - негативний вплив породних відвалів;
 - знищення ґрунтового та рослинного покриву території громади;
 - затоплення шахт.
 2. Неefективне управління у сфері поводження з твердими побутовими відходами:
 - наявність стихійних сміттєзвалищ побутових відходів;
 - недостатня кількість сучасної інфраструктури поводження з побутовими та промисловими відходами;
 - відсутність системи роздільного збору сміття;
 - проблема утилізації твердих побутових відходів на території громади.
 3. Зношеність та аварійний стан водопровідно-каналізаційних мереж громади.
 4. Незадовільний стан очисних споруд.
 5. Забруднення атмосферного повітря викидами автотранспорту.
 6. Неefективне використання природних рослинних ресурсів та мале забезпечення необхідною площею зелених насаджень загального користування.
 7. Низький рівень екологічної культури населення.
 8. Велика кількість безпритульних тварин.
 9. Відсутність органу та спеціального обладнання для вирішення проблем з безпритульними тваринами, а також тваринами, що мають господарів (для відлову та регулювання чисельності безпритульних тварин, реагування на зграї агресивних тварин, тварин у житловому секторі, тварин у біді, або контролю за дотриманням вимог чинного законодавства у сфері захисту тварин.
 10. Низька обізнаність населення щодо принципів поводження з домашніми та дикими тваринами, випадки жорстокого поводження з тваринами.
 11. Погіршення демографічної ситуації (природне та міграційне скорочення, середня очікувана тривалість життя, за статтю: чоловіки - 69,5 років, жінки – 77,8 років).
 12. Погіршення стану здоров'я населення внаслідок забруднення довкілля.
- Розширення зелених зон позитивно позначиться на умовах життя населення в цілому; прийняття належних заходів щодо поліпшення водопостачання, каналізації, рівня благоустрою і санітарного стану сприятиме зменшенню ризику на стан здоров'я населення.
- Зміни клімату – не очікується. Аварії, що можуть вплинути на здоров'я населення, відсутні.

5.Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

З метою охорони і оздоровлення навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної стійкості території Покровської МТГ у Програмі запропонований ряд технічних заходів. Запропонований комплекс заходів повинен реалізовуватися відповідно до статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища» Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» і кореспондуватися із стратегічними цілями з охорони довкілля та охорони здоров'я населення, визначені у Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28 лютого 2019 року, Національним планом управління відходами

до 2030 року, затвердженому Розпорядженням Кабінету Міністрів України №117-р від 20 лютого 2019 року, Паризькій угоді, ратифікованій Законом України №1469 від 14 липня 2016 року.

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- виконання заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
- проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- підвищення комфортності сформованої міської забудови за рахунок її реконструкції, відновлення і модернізації;
- максимальне збереження історико-культурної спадщини і поліпшення сприйняття її естетичних, архітектурних і художніх цінностей;
- використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;
- формування динамічне урівноваженого стану довкілля, що забезпечуватиме екологічне, санітарно-безпечне середовище для життєдіяльності населення.

Забезпечення загальної доступності Програми та самого звіту СЕО відповідно до вимог Законів України «Про доступ публічної інформації» і «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом здійснення публікації у друкованих засобах масової інформації та розміщення на офіційному веб-сайті Покровської міської ради.

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що Програма відповідає цілям екологічної політики, встановлених на національному та регіональному рівнях; враховує більшість з них і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань у інших напрямках співробітництва, наприклад, таким як зміна клімату, охорона озонного шару та ін., слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проєкту документу державного планування, що є документом місцевого рівня.

6.Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

Наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки реалізації завдань Програми для: біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодії цих факторів.

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів: від існуючих об'єктів і реалізованих проєктних, або сукупність одночасного впливу одного фактору від різних джерел (наприклад, шуму вулиці і залізниці), або сукупність дії двох (чи більшого числа) різних факторів, які, підсумуючись, призвели до кумулятивного ефекту, якій може викликати значні наслідки, наприклад, зміну кліматичних умов, течії річок, тощо. Акумуляція впливів відбувається у випадку, коли антропогенний вплив або фізичні чи хімічні впливи на екосистему перевищують можливості її саморегулювання або асиміляції (трансформації). Можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується значними негативними екологічними наслідками, наднормативними викидами в повітря або забрудненням водойм, ґрунтів в Покровській МТГ не передбачається. Детальна оцінка кумулятивного впливу буде можлива лише в процесі експлуатації існуючих і проєктних об'єктів з урахуванням щорічного моніторингу середовища.

Також синергічних наслідків, коли сумарний ефект перевищує дію кожного окремого фактору, в громаді не передбачається.

Серед основних - ключових наслідків реалізації ПСЕР у 2022 році, а також з огляду на

короткий період реалізації Програми (протягом одного року), доцільно зробити наступні висновки щодо ймовірного впливу ДДП на довкілля:

Вплив на атмосферне повітря: не передбачається погіршення стану атмосферного повітря. Програма передбачає реалізацію завдань, спрямованих на здійснення моніторингу, оцінки та управління якістю атмосферного повітря, проведення заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища, знос аварійних та сухотілих зелених насаджень, висадка дерев, кущів, влаштування квітників та газонів; заміна рукавних фільтрів ПрАТ «КДЗ», модернізація, реконструкція і наладка паливо-використовуючого обладнання котелень призведе до зниження викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та покращення його стану.

Вплив на водні ресурси: реконструкція споруд та мереж інженерної інфраструктури з заміною обладнання (зливова каналізація, централізоване водопостачання та водовідведення), повторне використання зворотних вод ДП «ВК «Краснолиманська» дозволять знизити рівень забруднення поверхневих та ґрунтових вод.

Відходи: впровадження роздільного збору з придбанням контейнерів для збору побутових відходів, контроль за безпечним видаленням відходів, дозволить зменшити навантаження на існуюче звалище ТПВ, проведення агітаційно-роз'яснювальної роботи серед населення щодо роздільного збирання ресурсоцінних компонентів побутових відходів суттєво покращать сьогоденну ситуацію з відходами в місті Покровськ та в населених пунктах ТГ.

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони: попередження розповсюдження карантинного бур'яну, зменшення чисельності безпритульних тварин; збільшення площі озеленення громади матиме позитивний вплив на збереження біорізноманіття.

Вплив на земельні ресурси: внаслідок реалізації Програми не передбачається будь-якого посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів, змін у топографії або у характеристиках рельєфу. Разом з тим, зменшенню вітрової та водної ерозії ґрунтів має сприяти реалізація заходу з озеленення міста. Ліквідація несанкціонованих звалищ ТПВ в цілому також матиме позитивний вплив.

Вплив на населення та інфраструктуру: поліпшення санітарно-епідеміологічної та санітарно-епізootичної ситуації на території Покровської МТГ; поточний ремонт доріг та тротуарів, реконструкція та ремонт об'єктів комунальної інфраструктури, збільшення додаткових зелених насаджень позитивно вплине на загальні покращення умов життя і діяльності громади. Програма не передбачає появу нових ризиків на стан здоров'я чи захворюваність населення.

Вплив на культурну спадщину: збереження і утримання пам'ятників, елементів благоустрою, малих архітектурних форм, тощо, матиме позитивний вплив.

Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

Коротко-, середньо- та довгострокові (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років) наслідки – негативні наслідки коротко-, середньо- та довгострокові від реалізації Програми відсутні.

Постійні і тимчасові, позитивні і негативні наслідки – негативні наслідки постійного і тимчасового характеру від реалізації заходів Програми відсутні. Позитивні наслідки зазначені вище окремо для компонентів навколишнього, соціального та культурного середовища міста.

Транскордонний вплив під час реалізації заходів Програми відсутній.

Таким чином, реалізація програми економічного і соціального розвитку Покровської міської територіальної громади Донецької області на 2022 рік не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля.

Разом з тим, реалізація багатьох заходів та завдань Програми може призвести до покращення екологічної ситуації в громаді.

Затвердження Програми, зважаючи на комплексність рішень, що обумовлюється необхідністю збалансованого розвитку екологічної складової, а також наукові дослідження у цій галузі у короткостроковий період (1-3 роки) буде мати незначний вплив на стан довкілля,

який буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів. Реалізація заходів та проєктів Програми буде мати позитивний вплив на рівень здоров'я населення, тобто сприятиме зниженню рівня захворюваності населення, що є важливим індикатором місцевого розвитку на середньостроковий та довгостроковий період. У разі продовження розпочатої роботи вплив не буде відрізнятися від короткострокового. У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки, як зазначалося вище, буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Проєкт Програми передбачає виконання великої кількості заходів та проєктів, реалізація яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища.

Серед головних заходів, що мають безпосередній вплив на санітарно-гігієнічні умови проживання населення та забезпечують пом'якшення негативних наслідків реалізації проєкту Програми можна виділити:

- здійснення заходів енергозбереження шляхом модернізації котельного обладнання, технічного переоснащення систем водопостачання та водовідведення, впровадження енергозберігаючих технологій;
- подальший розвиток вулично-дорожньої мережі – ремонт існуючих вулиць, доріг та тротуарів, а також покриття прибудинкових територій та внутрішньо кварталних проїздів;
- виконання протиерозійних заходів знищення та попередження розповсюдження карантинних рослин;
- рекультивация порушених територій – ліквідація несанкціонованих звалищ побутових відходів;
- ландшафтний благоустрій з формуванням зелених насаджень загального призначення, формування локальних місць рекреаційного використання з їх благоустроєм та ландшафтною організацією;
- розвиток системи водопостачання з метою забезпечення необхідною кількістю води та якістю, що відповідає санітарним нормам, а саме: реконструкція водопровідних мереж;
- ремонт каналізаційних мереж;
- розвиток інфраструктури управління відходами - впровадження системи роздільного збору ТПВ, поводження з безпритульними тваринами; придбання контейнерів для збору побутових відходів;
- заходи з озелененням, збереження ландшафтного та біотичного різноманіття сприятиме покращенню якості природного середовища, включаючи позитивний вплив на здоров'я населення.

Виконання заходів та проєктів Програми, матиме позитивний вплив на всі складові довкілля, поліпшення загального екологічного та естетичного стану території Покровської міської територіальної громади.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

Проєкт Програми економічного і соціального розвитку Покровської міської територіальної громади розроблений на короткостроковий період і є плановим документом.

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Програми вказує на те, що реалізація Програми позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття. Це означає, що Програма спрямована на економічно збалансований сценарій розвитку і не потребує розгляду альтернатив.

Під час підготовки проєкту звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено

доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля.

У контексті стратегічної екологічної оцінки Програми економічного та соціального розвитку майбутньої Покровської міської територіальної громади може бути розглянутий і інший сценарій розвитку: гіпотетичний «нульовий», за яким Програма не затверджується та більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію.

Гіпотетичний сценарій пов'язаний із збереженням нинішнього стану громади. Цей варіант виходить з того, що зміни практично не відбуватимуться. При цьому якісні показники розвитку будуть залишатись малорухомими. А це стримує процеси інноваційного розвитку громади. Реалізація гіпотетичного сценарію ілюструє значне загострення економічних, соціальних та екологічних проблем, перешкоджаючих набуттю комфортних умов життя та добробуту населення. Отже, за результатами аналізу визначено, що в рамках гіпотетичного сценарію подальший сталий розвиток Покровської МТГ є ускладненим, і цей сценарій призводить до погіршення екологічної ситуації в межах території громади.

Можна сформулювати 2 сценарії розвитку громади: «пасивний розвиток» та «активний розвиток».

Альтернатива 1: «Пасивний розвиток».

Економіка громади ґрунтується на роботі декількох стабільно працюючих виробничих великих підприємств, обсяги реалізації продукції яких залишаються незмінними. Диверсифікація економіки відбувається досить повільними темпами за рахунок малого та середнього бізнесу у сфері торгівлі та послуг.

В громаді відсутній інноваційний розвиток, інновації застосовуються виключно в сфері цифровізації сфери послуг. Виробнича діяльність підприємств здійснюється з використанням застарілих енерговитратних технологічних процесів та обладнання. Відсутні партнерства бізнесу із науковими, науково-дослідними організаціями та ЗВО.

Обмежений доступ бізнесу до фінансів та людських ресурсів через відтік кадрів, молоді та внутрішньо переміщених осіб до інших регіонів України.

Залучення капітальних інвестицій в громаду відбувається за рахунок державних коштів та міжнародної технічної допомоги. Відсутня екологічна збалансованість розвитку громади.

Створення ефективної системи та демократизація процесів управління відбувається виключно за ініціативи громадськості та за підтримки міжнародних донорських організацій.

Використання коштів місцевого бюджету базується на забезпеченні мінімальних стандартів соціального розвитку та «залатуванні дірок». Відсутні принципи гендерного бюджетування та орієнтування на потреби громадян.

При обранні Альтернативи 1, ситуація залишиться без змін.

Альтернатива 2: «Активний розвиток».

Трансформація Покровської міської територіальної громади в сучасний регіональний адміністративний центр ділових, публічних, творчих просторів розвитку та якісних і доступних сервісів для громадян та суб'єктів господарювання.

Підтримка диверсифікації економіки за рахунок застосування стимулів розвитку динамічного кластеру хімічного виробництва, електроніки, науково-дослідної діяльності та інжинірингу, створення екосистеми інноваційного підприємництва.

Створення ефективної бізнес-інфраструктури у громаді: проєктний офіс, підтримка стартапів, бізнес-інкубатор, індустриальний парк, консалтингова підтримка підприємництва, враховуючи підтримку жінок, молоді, осіб із інвалідністю.

Розвиток, орієнтований на якість життя мешканців, розвиток підприємництва та самозайнятості, в тому числі жіночого, розширення сфери послуг для міського населення.

Енерго- та ресурснезалежна, екологічно дружня громада із впровадженням альтернативних джерел енергії та зеленої економіки.

Активна інвестиційна діяльність громади, ефективний маркетинг та брендінг, виставкова діяльність та активні міжнародні зв'язки громади.

Громада інклюзивна та дружня до дітей та молоді, залучення в міське підприємництво та арт-середовище молодих талантів, жінок, внутрішньо переміщених осіб, учасників

АТО/ООС та інших осіб.

Створення ефективної системи управління та комунікацій на засадах організаційної результативності та цифровізації, особливо в сільській місцевості. Демократизація процесів прийняття управлінських рішень та впровадження різноманітних форм громадської участі.

Створення креативного, безпечного, гендерно-орієнтованого, екологічно здорового, інклюзивного та привабливого життєвого простору громади, орієнтованого на потреби жителів громади. Гендерно-орієнтоване бюджетування та планування.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Стратегічна екологічна оцінка не завершується прийняттям рішення про затвердження Програми. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а основні вимоги організації та здійснення вищезазначеного моніторингу визначені у Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 №1272.

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок, що Програма відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів Програми не справить значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Програми, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дає можливість отримати інформацію про реалізацію Програми;
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами виконавчої влади;
- перевірки того, що Програма виконується відповідно до ухваленого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Оскільки Програма є документом державного планування з обмеженим терміном дії, а саме 1 бюджетний рік, пропонується здійснити моніторинг виконання Програми, обмежившись періодом 1 рік. Здійснення моніторингу покладається на Покровську міську раду. Результати моніторингу є публічними. Звітом про СЕО рекомендується здійснення наступних контрольних заходів:

- порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками, по яких реалізуються заходи Програми, 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми;
- порівняння захворюваності населення з минулорічними показниками у містах громади, в яких реалізуються заходи Програми, 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми.

Для моніторингу наслідків реалізації Програми для довкілля застосовуються екологічні індикатори, особливо ті, для яких є моніторингові дані. Перелік екологічних індикаторів наведений у таблиці.

Перелік екологічних індикаторів для здійснення моніторингу наслідків виконання Програми

№	Індикатор	Визначення	Джерело даних
Атмосферне повітря			
1.	Викиди забруднюючих речовин у атмосферне	Обсяг викидів забруднюючих речовин (без діоксиду вуглецю) та	Звіт Головного управління

	повітря, тис.т	парникових газів у атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення	статистики у Донецькій області
2.	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення в розрахунку на одну особу, кг	Обсяг викидів забруднюючих речовин (без діоксиду вуглецю) в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення в розрахунку на одну особу	Звіт Головного управління статистики у Донецькій області
Водні ресурси			
3.	Споживання питної води населенням та основними підприємствами міста, тис.м ³	Обсяг споживання питної води населенням та основними підприємствами міста	Звіт КП «Покровськводо-канал» Покровської міської ради
Відходи			
4.	Утворення відходів I-IV класів небезпеки, тис.т/рік	Обсяг утворених відходів I-IV класів небезпеки	Головне управління статистики у Донецькій області
5.	Накопичення відходів протягом року у місцях видалення відходів I-IV класів небезпеки, тис.т	Обсяг відходів I-IV класів небезпеки, захоронених у спеціально відведених місцях чи об'єктах	Головне управління статистики у Донецькій області
6.	Утилізовані відходи, тис.т	Обсяг утилізованих відходів I-IV класів небезпеки	Головне управління статистики у Донецькій області
Здоров'я населення			
7.	Природний приріст або скорочення населення, осіб	Різниця між кількістю народжених живими та кількістю померлих	Звіти Головного управління статистики у Донецькій області
8.	Рівень смертності населення міста на 1000 жителів, осіб	Відношення відповідно кількості померлих протягом календарного року до середньорічної численності наявного населення	Статистичний щорічник Головного управління статистики у Донецькій області

10.Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).

Враховуючи географічне місце розташування Покровської міської ТГ на значній відстані від межі сусідніх держав, ймовірні транскордонні наслідки на довкілля та здоров'я населення відсутні.

11.Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

Програма економічного і соціального розвитку Покровської міської територіальної громади Донецької області на 2022 рік спрямована на спрямована підвищення стандартів життя населення шляхом розбудови інфраструктури, раціонального використання

ресурсного потенціалу, мінімізації можливих негативних явищ і підвищення фінансової та управлінської спроможності громади із забезпеченням захисту прав та інтересів найбільш вразливих соціальних груп населення, підтримки ініціатив малого бізнесу, забезпечення якості і загальної доступності публічних послуг та створення позитивного іміджу громади.

У Програмі визначені такі стратегічні цілі:

- забезпечення позитивної динаміки зростання обсягів виробництва у вугільній промисловості, створення нових робочих місць;
- забезпечення стабільного розвитку сільських територій Покровської міської територіальної громади;
- ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів, технологічна перебудова, впровадження нових технологій, обладнання для більшого сприяння підвищенню енергоефективності та енергозбереження;
- розвиток зовнішньоекономічної діяльності, міжнародної і міжрегіональної співпраці;
- розширення об'єктів сфери торгівлі та послуг;
- удосконалення системи надання соціальних послуг населенню;
- збереження здоров'я людини, попередження розвитку захворювань;
- удосконалення діяльності закладів культури, забезпечення творчого, інтелектуального та духовного розвитку населення;
- ефективне вирішення проблем довкілля, раціональне використання природних ресурсів, відтворення зелених насаджень, підвищення якості у сфері поводження з відходами, впровадження підприємствами нових технологій, що зменшують негативний вплив на навколишнє природне середовище, реалізація інших природоохоронних заходів.

Програма створюється з метою:

- забезпечення сприятливих умов для залучення інвестицій для економічного і соціального розвитку громади;
- забезпечення вільного доступу громадян до інформації стосовно розвитку громади, взаємоузгодження державних інтересів, громади та інвесторів;
- сприяння реалізації завдань короткострокового розвитку території ТГ з урахуванням місцевих особливостей, екологічного стану;
- розвиток транспортної інфраструктури громади;
- вдосконалення мережі соціально-культурного та торгівельно-побутового обслуговування населення.

У процесі розроблення СЕО вивчені головні стратегічні документи, плани і програми, що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, проведений аналіз їх головних цілей, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проєктних рішень або пропозицій в документі державного планування місцевого рівня. Їх положення та завдання приймаються до уваги в процесі розроблення Програми та її стратегічної екологічної оцінки.

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані обласних і місцевих органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я.

В процесі роботи були проаналізовані доступні дані моніторингових спостережень, що здійснюються суб'єктами в рамках програм державного моніторингу навколишнього середовища на локальному та регіональному рівні.

Стан навколишнього природного середовища території Покровської міської територіальної громади характеризується як задовільний. Однак, велика зношеність інфраструктури спричинене вичерпанням термінів експлуатації та неналежним функціонуванням об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства, низький рівень енергоефективності, ресурсозатратність підприємств, відсутність належного поводження з побутовими відходами, зокрема їх переробки та захоронення, в комплексі мають вплив на екологічний стан.

При цьому техногенні навантаження отримує атмосферне повітря, ґрунтове середовище. Джерелами забруднення ґрунтів території ТГ є діяльність підприємств та побутові відходи. У випадку несвоєчасного збирання та знешкодження сміття можливе

локальне бактеріологічне та механічне забруднення ґрунтів. Головними забруднювачами поверхневих вод є забруднений поверхневий стік, що формується на території приватного сектору і промислово-комунальних об'єктів в межах водозбірних площ водойм, а також скид стічних вод міських каналізаційних очисних споруд і підприємств.

Впродовж ряду років спостерігається скорочення чисельності населення, що пов'язане зі специфікою демографічних процесів, з економічною кризою, трудовою міграцією. Враховуючи відсутність даних про територіальні закономірності поширення різних класів захворювань та причинні зв'язки зі станом довкілля, очікувані зміни в стані здоров'я населення, в разі якщо документ державного планування не буде затверджено, є мало прогнозованими.

Серед ключових наслідків реалізації Програми, а також з огляду на короткий період її реалізації (1 рік), доцільно виділити:

- водний басейн: капітальний ремонт мереж водовідведення, КНС та самопливного каналізаційного колектору дозволять знизити рівень забруднення поверхневих вод;

- ґрунти: зменшення посилення ерозії ґрунтів; скорочення ділянок деградації ґрунтів шляхом здійснення протиерозійних заходів; ліквідація несанкціонованих звалищ ТПВ в цілому матиме позитивний вплив;

- біорізноманіття: покращення фітосанітарного стану сільськогосподарських угідь; попередження розповсюдження карантинного бур'яну; збільшення площі озеленення населених пунктів матиме позитивний вплив на збереження біорізноманіття;

- відходи: впровадження роздільного збору з придбанням контейнерів і автомобілів для збору побутових відходів та будівництво контейнерних майданчиків дозволить зменшити навантаження на існуюче звалище ТПВ матиме позитивний ефект для реалізації схеми санітарного очищення населених пунктів Покровської міської ТГ;

- здоров'я населення: поліпшення санітарно-епідеміологічної та санітарно-епізоотичної ситуації на території Покровської міської ТГ; реконструкція та ремонт об'єктів комунальної інфраструктури, збільшення додаткових зелених насаджень позитивно вплине на загальні покращення умов життя і діяльності громади. Програма не передбачає появу нових ризиків на стан здоров'я чи захворюваність населення;

- збереження та охорона культурної спадщини: збереження і утримання пам'ятників, елементів благоустрою, малих архітектурних форм матиме позитивний вплив.

Ймовірність того, що реалізація заходів Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

Враховуючи географічне місце розташування території Покровської міської ТГ на значній відстані від межі сусідніх держав ймовірні транскордонні наслідки на довкілля та здоров'я населення відсутні. Таким чином, реалізація Програми не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація заходів має призвести до покращення екологічної ситуації на території Покровської міської ТГ.

Виконання Програми буде мати позитивний вплив на рівень здоров'я населення, тобто сприятиме зниженню рівня захворюваності населення, що є важливим індикатором місцевого розвитку.

Реалізація проєкту Програми потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються розвитку сфери забезпечення Покровської міської територіальної громади системами інженерної інфраструктури, ремонту вулично-дорожньої мережі, енергозбереження і раціонального використання природних ресурсів, розвитку агропромислового комплексу, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища. В інтересах ефективного та сталого розвитку Покровської міської територіальної громади та підвищення якості життя населення найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Програми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 року № 2354- VIII – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>.

2. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» 16 жовтня 1992 року № 2707-ХІІ – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12>.
3. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23 травня 2017 року № 2059-VIII – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>.
4. Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування: наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 (із змінами). – Режим доступу: https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2018/nakaz_296.pdf, http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/MR-provedennyaSEO_iz-zminami.pdf.
5. Практичний посібник для посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування «Методичні рекомендації для проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування». – Асоціація міст України (АМУ), проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (проект ПРОМІС). – Київ, 2019.
6. Статистична інформація. Навколишнє середовище. – Режим доступу: <http://donetskstat.gov.ua/statinform1/environment.php>.

ВИКОНАВЦІ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Головний спеціаліст відділу
соціально-економічного розвитку
Управління фінансово-економічної
політики Департаменту фінансово-економічної
політики та управління активами
Покровської міської ради Донецької області

С.Крюкова

Спеціаліст I категорії відділу екології,
клімату та енергозбереження
Покровської міської ради Донецької області

С.Афанасьєва